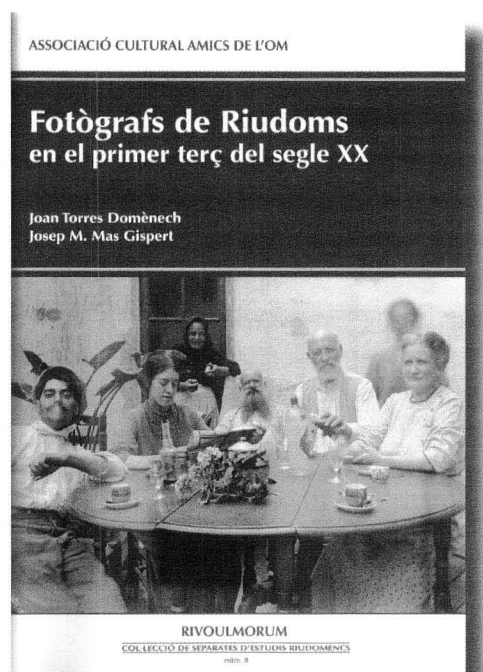

Bibliografia local

Carles Martí Martí

JOAN TORRES DOMÈNECH I JOSEP M. MAS GISPERT: *Fotògrafs de Riudoms en el primer terç del segle XX*. Rivolvorum número 8. Riudoms, 2011.

L'Associació Cultural Amics de L'Om acaba de publicar dins la col·lecció de separates d'estudis riudomencs un llibre que aplega fotografies sobre Riudoms que comprenen el període que va des de començaments del segle passat fins l'acabament dels primers trenta anys del segle XX, que coincideix amb revolta i guerra civil de 1936. Es tracta d'un recull de 240 fotografies, la major part inèdites, que constitueixen una part molt important de la història gràfica de Riudoms d'aquell període. A través d'un acurat sistema de positivat de negatius els autors, acompanyats de la mà experta de Mateu Salvat, han aconseguit recuperar per la memòria popular uns materials que dormien als arxius de col·leccions particulars i que ara queden immortalitzats en aquest llibre. Si bé la col·lecció completa és de 1.500 fotos, la més antiga data de l'any 1902 i és propietat dels germans Ribas-Gimbernat.

El llibre és un homenatge als fotògrafs riudomencs, vertaders pioners de l'art fotogràfic que amb la càmera al coll, amb molta il·lusió i una gran voluntat, es van escarrassar a fotografiar les millors d'instantànies que feien referència a l'estat del poble, les seves places i carrers, els edificis públics i privats, estampes que avui constitueixen un testimoni gràfic de tal com eren i de l'estat en què es trobava el patrimoni comú. Ells van saber recollir amb la seva càmera l'expressió del sentiment religiós de la setmana santa de Riudoms, el valor artístic dels seus misteris, famosos per la seva història i l'arrelament de les tradicionals processons, que des de segles enllà són de les festes més entranyables en l'ànima del poble. Els fotògrafs van aixecar acta, com a notaris de la imatge, de les festes i excursions que s'hi celebraven i van deixar constància de la vida ordinària de les famílies pageses, la que transcorria entre el poble i el mas.

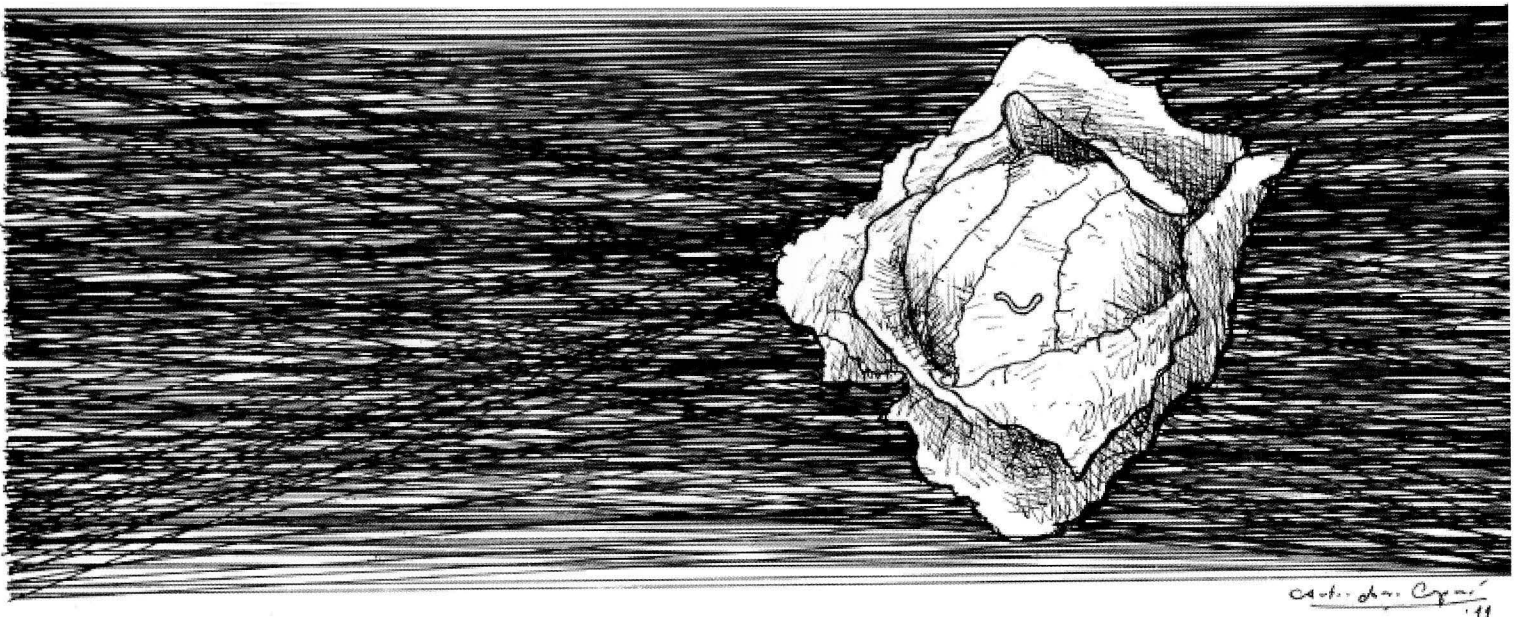
Els autors, la majoria, eren fills de l'aristocràcia rural representada per les cases "bones" del poble, sens dubte els únics que disposaven dels mitjans econòmics i tecnològics necessaris per dedicar-se a aquesta afeció. Tal com recorden els mateixos autors, en una societat classista com la de principis del segle XX al camp, que es fonamentava en la divisió social i econòmica entre propietaris de la terra i els pagesos pobres, parciers i jornalers, només els primers tenien la capacitat d'adquirir els costosos artefactes que permetien dedicar-se a aquest hobby. Hem de recordar que l'economia agrària del 1900 dels pobles rurals era gairebé de subsistència pels que no tenien res, la gran majoria, i que les diferències socials eren molt acusades. D'altra banda, la producció en sèrie dels béns de consum encara no existia tal com la coneixem avui i per això la fabricació dels aparells fotogràfics, com altres elements d'ús personal, es produïa en petites quantitats i generalment s'importaven de

Gràcies a aquest llibre els noms d'Ernest Duffó Amigo, emparentat amb cal Toda o Maestricó, el prevere Marc Salvadó Gispert de cal Ros, els germans Marc i Bonaventura Ribas Gimbernat, de cal Marc Massó o el mestre Pere Olmedo, quedaran en la memòria dels annals històricogràfics de Riudoms ja que degut a la seva obra, les futures generacions podran gaudir d'una imatge gràfica de tal com eren i com vestien, de com treballaven i es divertien els nostres avantpassats. Podrem veure representades les festes que se celebraven, l'expressió de la religiositat de la gent i el batec de la vida ordinària d'un poble de pagès de començaments de segle passat. Una veritable troballa que ens aplanarà la recerca d'un temps per la interpretació històrica, ja que el suport que teníem fins ara al nostre abast era bàsicament l'escrit i aquest encara molt limitat a notícies i esdeveniments memorables que es dignaven a aparèixer als mitjans de comunicació comarcals i nacionals. Ara i gràcies a aquest arxiu fotogràfic servat es poden ampliar els límits i la perspectiva per al coneixement dels temps passats.

comiamic

"GUERRA I PAU"

de Lev Tolstoi (s. XIX)

"El cuc es menja la col, però mor abans"